

УДК 338.2

Пиріг Ю. – ст. гр. БМм-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ОСНОВИ АНАЛІЗУ БЕЗЗБИТКОВОСТІ ПРОЕКТУ

Науковий керівник: ст. викл. Шевчук Я. М.

РyrihY.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

BASICS OF THE BREAK-EVEN ANALYSIS

Supervisor: Shevchyk J. M.

Ключові слова: доходи та витрати підприємства, аналіз беззбитковості проекту.

Keywords: income and expenses, break-even analysis project.

Інвестиційні проекти пов'язані зі змінами у структурі витрат виробництва та реалізації продукції, тому одним з напрямків оцінки проектів є аналіз їх беззбитковості. Мета аналізу беззбитковості – визначення обсягу продукції, для якого обсяг виручки від продажу дорівнює витратам. Якщо обсяг продажу нижчий від цієї точки, фірма зазнає збитків, а в точці, де виручка дорівнює витратам, фірма веде бізнес беззбитково. Тобто аналіз беззбитковості проекту – це дослідження зв'язку обсягу виробництва, собівартості продукції та прибутку за зміни цих показників у процесі виробництва.

До основних завдань аналізу беззбитковості належать:

- 1) оцінка структури затрат за проектом і можливість управління нею;
- 2) визначення раціональності обраного масштабу та можливості скорочення обсягів виробництва;
- 3) аналіз проектної ціни та можливості її зменшення під впливом реальної ринкової ситуації;
- 4) визначення запасу фінансової міцності.

Точка беззбитковості – це обсяг реалізації, за якого доходи підприємства дорівнюють його витратам. Під час розрахунку точки беззбитковості для виробництва одночасно різних виробів слід урахувувати, що вони мають різні змінні витрати. Тому треба розрахувати спочатку частку кожного виробу в загальному обсязі виробництва, а потім визначити загальний зважений дохід.

Якщо проект забезпечує бухгалтерський прибуток, тобто сальдо доходів від продажу і грошових затрат на виробництво проданої продукції позитивне, то він необов'язково досягає точки беззбитковості в економічному сенсі. Таким чином, поняття точки беззбитковості являється одночасно критерієм ефективності проекту.

Концепція беззбитковості передбачає визначення критичного обсягу продукції, при якому вона досягається. З цією метою використовується три способи:

- 1) метод рівняння;
- 2) метод маржинального доходу;
- 3) графічний метод.

Отже, виходячи з вищесказаного, слід зазначити, що аналіз беззбитковості досить простий і зручний інструмент досліджень, але його використання обмежене певними припущеннями. Обмеження оглядається на те, що при достатньо великому об'ємі випуску продукції припущення, які лежать в основі аналізу беззбитковості, перестають бути вірними.